



Doorbreek de Belgische paradox.



Marc De Vos

Directeur

Itinera Institute

Toen België in 1914 door brute Duitse legers onder voet werd gelopen, was "Poor Little Belgium" internationaal een noodkreet van sympathie en solidariteit. Vandaag is hetzelfde etiket pijnlijk toepasbaar op wat we ons zelf aandoen. Het is met België zoals met de kredietcrisis. Iedere dag denk je dat je het ergste heb gezien, maar de volgende is alweer erger.

Het zoveelste paroxisme van 15 maanden communautair gehannes heeft thans gebracht wat ik zelf al veel eerder had verwacht: de "Wille zur Macht" bij de partijtop van de Vlaamse christendemocraten blijkt sterker dan de kartellijm met de N-VA. Zaterdag zal de achterban wel moeten volgen, want een terugkeer is nog schadelijker en schandelijker.

De CD&V heeft politiek kamikaze gespeeld door haar historische identiteit als compromispartij

op te offeren aan een alliantie met de radicale vleugel van de vroegere Volksunie. De poging om het beest van het Vlaams nationalisme uit de wildernis te halen en het politiek te domesticeren, heeft gefaald. Premier Leterme blijft als mislukte temmer vernederd achter.

Aan Vlaamse kant is de N-VA voor mij zowel hoofdschuldige als hoofdslachtoffer. Hoofdschuldige, want auteur van de breuk in een Vlaams front dat misschien wel uniek was in de politieke geschiedenis. Hardnekkige onverzettelijkheid die nefast is voor de eigen zaak is geen staatsmanschap, maar blinde koppigheid. Hoofdslachtoffer inderdaad, want zonder de N-VA is de kans op Vlaamse realisaties objectief kleiner dan met de N-VA. Het kartel met de CD&V deed de N-VA een paar categorieën boven de eigen gewichtsklasse boksen. Door de breuk keert het Vlaams nationalisme terug naar de periferie. Wanneer politiek de kunst van het haalbare is, dan kent de N-VA blijkbaar weinig professionele kunstenaars en veel idealistische amateurs. Wie zijn principes tot onschendbare dogma's verheft, bedrijft geen politiek maar religie.

En toch. Stelt u zich die opgeklopte dialoog tussen gemeenschappen voor.

Andere mensen van voornamelijk dezelfde partijen, ofte nieuwe wijn in oude zakken. Zou het niet mogelijk zijn dat de standpunten die gedurende 15 maanden getest, beproeft en gescherpt zijn, opnieuw nagenoeg dezelfde blijken?

Van wie moet de symbolische knieval komen, nu de regionale verkiezingen van 2009 op de loer liggen, de Waalse partijen onderling om regionale hegemonie strijden en de CD&V geen verdere averij mag oplopen? Tenzij het licht plots aan de twee kanten zou schijnen, is het ver van denkbeeldig dat een stuurloos schip strandt in 2009, waarna CD&V en N-VA elkaar van frustratie opnieuw in de armen kunnen vallen.

Veel zekerder en ernstiger is echter de sociaaleconomische rekening van dit triestige scenario. Hoeft het nog gezegd dat dit de laatste legislatuur is vóór de vergrijzing budgettair inslaat? De symbolische aanzet van het Generatiepact

moet nú worden doorgetrokken in een brede hervorming van arbeidsmarkt en pensioenen, waardoor langer werken zowel mogelijk als wenselijk wordt. Alleen op die manier kan de impact van de babyboomers op de sociale zekerheid worden afgevlakt. Daarvan ontbreekt politiek echter elk spoor. Op de sociale partners valt al evenmin te rekenen, want zij verliezen zich in moddergevechten over koopkracht. En dan zwijgen we nog over de begroting, die de achterstand op de spaardoelstellingen voor de vergrijzing systematisch vergroot. Ondertussen wordt er lustig partijpolitiek gedobbeld.

Er is een precedent voor dit onfrisse verhaal: het Egmontpact. Ook toen strandde een stemmenkampioen van de christendemocratie – Leo Tindemans – in communautair drijfzand. Ook toen wrong de economie tegen, maar leidde de communautaire chaos tot een cascade van kortstondige regeringen op zijn Italiaans, om uiteindelijk te eindigen met drastische crisismaatregelen.

Hoever moet de geschiedenis zich herhalen? Hoelang nog moet België verlamd worden door de communautaire kanker? Een klein land is normaal homogeen en wendbaar. België is heterogeen en onwendbaar omdat het zo klein is. In een groter land zouden onze taaltwisten verdampen. Die Belgische paradox kunnen we ons niet langer veroorloven.



Wie zijn principes
tot onschendbare
dogma's
verheft, bedrijft
geen politiek
maar religie.
Er is nood aan
communautaire
catharsis.



Ik koester de hoop dat deze zoveelste en diepe communautaire crisis uiteindelijk een staatkundige catharsis mag inluiden. Maar ik vrees dat die hoop nog een tijd ijdel zal blijven. En zal een autonoom Vlaanderen zoveel beter de problemen afhandelen die nu federaal zijn? In het communautaire zijn we alvast slecht gestart.

Marc De Vos

Directeur Itinera Institute

Column verschenen in
De Standaard van 26
september 2008

Onafhankelijke denktank en doetank voor duurzame economische groei en sociale bescherming.
"Think-tank" et "do-tank" indépendant pour une croissance économique et une protection sociale durables.



Itinera Institute VZW-ASBL

Boulevard Leopold II Laan 184d - B-1080 Brussel - Bruxelles

T +32 2 412 02 62 - F +32 2 412 02 69

info@itinerainstitute.org www.itinerainstitute.org

Verantwoordelijke uitgever - Editeur responsable: Marc De Vos, Directeur
